

Nagyváradai Estilap

Szerkesztőség: Strada Printul Carol
(Szilágyi Dezső-utca) 6

Egyes szám ára 2 Leu

Kiadóhivatal: Hegedüs Hirlapiroda
Calea Regele Ferdinand (Rákóczi-ut.)

Gróf Széchenyi Miklós

Egy szó nyíllalott a hazán
keresztül
S egy röpke szóban annyi
fájdalom...

Hat évtizeddel ezelőtt így siratta a költő a halottat, akit élete a „legnagyobb magyarrá” avatott és hatvan esztendőnek múltán visszatér a feljajdulás: avatalon a legnagyobb magyar sarja, Nagyvárad katolikus püspöke...

A büszke rezidencia csúcsán gyászlobogó hanyatlik az őlmos őszi ég alá. Vasárnapi misére sietnek az emberek, az üreg katedrális harangjai bú-an intik hívó szavukat, mint fiom ezüstport a párás légben messze innen, lármás világáros közalotájában kiterítve, öldöntüli mosollyal arcán várja Miklós püspök, hogy porhüvelyét visszaadják az édes anyaköldnek. Halhatatlan lelke imáron az örök világosság házába roppent.

Akik közelében éltek, mondták, hogy mindig készült a halálra. Am voltak azért tervei, éha évtizedekre, amiket megkért valósítani és amikből sokat meg is valósított. Tartozott ezzel kereszténységének, melyet egy életen át szolgált. Tudja mire kötelezi nemessége: a név, amelyet viselt. Sűrű fenyő volt az Egyház közliklái s disze, fénye a magyarorságnak, amelyhez vérsége szte Tökéletes grandseigneur volt, de a magyar arisztokrata még és csillogó életétől el-
különböztött...

Dolgazóasztalán nyitva most Bossuet beszéde, az orleansi hercegnő koporsója felett. *Inlegite o reges, erudimini* — *qui iudicatis terram* — sok istenes finom elmélyesre bírta ezt a drága, nagyvő főuri főjapot, aki szélységet, szeretetet, türelmet jószágot hirdetett és gyakorolt...

... Az Egyház nagy halottja a magyarságé. Az őrhely, aol pompai katonaként állott, tudja hová lesz?

Mélyen elmerülő papi életét egészen Isten dicséretének szentelte. Az örökség, amit átvett, a legragyogóbb kincsei közé tartozott a magyar katolicizmusnak. Amit az egyház fényének messzebb és messzebb vetítésére hittel fáradván megtett, az bent lesz Róma annaleseiben. És a magyarság történetírói kell, hogy mérlegre tegyék mindazt, amit Széchenyi Miklós püspök nemzetéért áldozott.

Ha megmérletnek, súlyosnak fognak találni e cselekedeteket és az események — fájdalom, talán nem is sokára — megmutathatják: mit vesztett Erdély magyarsága Széchenyi püspökben.

Papi visszavonultsága és a nyilvános szerepléstől való finom ösztönös tartózkodása miatt nem vett részt a magyar

társadalom, a magyar nép aktív mozgalmában, tekintélye, súlyos befolyása, amit a hatalom új letéteményeseinél elért, nagyszerű diplomatai kvalitásai és főleg pompás szellemi és lelki kulturája — különösen az utóbbi években — mind-mind az Egyház és a magyarság felsőbbrendű létérdekeinek szolgálatában álltak...

... Az Amazon folyó a tengerbe ömlése után hosszú mért-földeken át az Ocean hullámai között is megtartja kék színét. Az idő mulhat; száguldó események pora temetheti el egyik napot a másik után. Széchenyi Miklós püspök emléke az a kék folyam, amelynek színe soha nem fog eltűnni a történelmi korok tengerében. Per omnia saecula saeculorum...

Széchenyi Miklós gróf 1868. január 6-án született Sopronban. Édesapja: Széchenyi Jenő gróf, édesanyja: Erdődy Henriette grófnő. Széchenyi Jenő grófnak öt gyermeke volt: a legidősebb, Ilona, aki a családi birtokon Vörösváros él; második Erdődy Gyuláné grófné; a harmadik Miklós gróf; a negyedik Széchenyi Pál gróf vas megyei földbirtokos és végül Marietta grófnő, akinek férje Zichy Frigyes gróf, bors megyei földbirtokos.

Miklós gróf a középiskolai tanulmányait magánaton, a győri főgimnáziumban végezte. Érettségi után a győri szemináriumba került, mert kisgyerekkorá-

tól fogva a papi pálya vonzotta. 1890-ben, 22 éves korában szentelték pappá. Egy esztendőig káplán volt Kismartonban, Innen Esztergomba, a főegyházmegye levéltárosaúl nevezték ki, majd magántitkára lett az áldott emlékü Vasary Kolos hercegprímásnak, aki mély hatással volt a fiatal pap lelkivilágára. Egymásután, fiatalon nyerte az esztergomi kanonoki és jáki apáti címet. Esztergomi kanonok korában került rektor-ként a bécsi Pazmaneum magyar papnevelő intézet élére. Áldozatkészége itt mutatkozik meg igazán impozáns arányban: saját költségén új Pazmaneumot épített, amely élénk feltűnésre

ad alkalmat azzal is, hogy beosztása és berendezése teljesen megfelel a modern higiénia és pedagógia minden kívánalmának.

A krisztusi életkorban, 33 éves korában, a győri püspöki széket foglalja el Széchenyi Miklós gróf Zalka Jánost követi a díszes stallumban. A győri egyházmegyében sorra épített új templomokat, iskolákat, plebániákat, pazar berendezési szemináriumot. Jótékony tevékenységében alig ismer határt. Szívjárásának híre nem áll meg egyházmegyéje határán. Egész ország beszél róla és tisztelettel ejti ki nevét.

Nagyvárad ezeresztendő püspöki széke 1908-ban megüresedik: meghal Szemerecsányi Pál, aki a dicső emlékü Schlauch Lőrincet követte. Három esztendőig nincsen Váradnak püspöke. Ekkor ragyog ismét az apostoli királyi kegy sugara a fiatal győri püspökre. 1911. március 8-án történik meg kinevezése nagyvárad püspökké. Husvét vasárnapján, április 16-án bucsuzik Győrtől, ünnepi nagymissa előtt, szentbeszédben. Husvét hétfőjén istenhozzádot mond Hajdu Tibor dr. pannonhalmi bencés főapátnak és egy hónap múlva, május 23-án este inkognitóban megérkezik Nagyváradra. Bihar püspökiben leszáll a gyorsvonatról, mert fél, hogy Váradon ceremóniával várják — és kocsin jön be a rezidenciaira, fivérével Széchenyi Pál gróffal és titkárával. Brém Lőrincel együtt. Fetsér Antal káptalanj helynök üdvözli elsőnek Váradon. Egy hét múlva, 1911. május 30-án pompázó ünnepély keretében végbemegy a püspök installációja. Ennek előestéjén az üdvözölő küldöttségek hosszú sora tiszteleg az új püspöknél. Az egykoru lapok így írják erről az ünnepről:

Négy órakor érkezett meg az első deputáció. Az egyházmegye papságának küldöttsége Fetsér, Lányi és Belopotoczky püspökök vezetése alatt. A jobb oldali terem szárnyas ajtaja megnyílt s belépett violaszín talárjában a fiatal püspök. Fején a kis lila birétum. Érdekes arisztokrata alakja finom relief-fel válik ki a villany tompított fényében. A papság dörgő éljenzése köszönti.

Fetsér Antal üdvözli a püspököt, aki meghatottan válaszol. Majd Laurán Ágoston nagyprépost a görög katolikus egyház küldöttségét vezette. Bihar megye küldöttségében, Miskolczy Fe-

renc főispán vezetése alatt, ott volt Tisza István gróf is. Nagyvárad várost Hlátky Endre dr főispán és diszes 30 tagú küldöttség reprezentálta. A görög keleti szentszék nevében Pacala Tamás, a reformátusok nevében Sulyok István, az orthodox zsidó hitközség nevében Kecskeméti Lipót főrabbi üdvözölte a püspököt. Felvonultak a hatóságok, az iskolák, társadalmi egyesületek tisztelő küldöttségei. Este fáklyásmenet vonul a rezidencia elé.

A beiktatás

... Festői, ünnepi volt a kép, amint az új püspök a székesegyházba lépett. Felharsant a híres egyházi ének és a zenekar Ecce sacerdos-a. Az ének lassu bugással hömpölygött át a tengernyi nép fölött. Minden szem a püspökre tapadt, kinek magas alakja kivált a lehaftott fővel körülötte állók közül.

— A szószékre lépett ezután Széchenyi Miklós gróf. A hívekhez mondott beszédet:

— A krisztusi szeretetet kívánom hirdetni. A szeretet alapja minden földi boldogságnak, égi üdvösségnek. Nem mindenkinek adott Isten képességet, hogy művészi szobrot, képet alkosson, vagy tudományt, hogy nagyot műveljen, de szívet mindenkinek adott az Isten. És szeretere van teremtvé az emberi szívet.

Az egyházmegye élén

Az installáció után a megfeszített munka napjai következtek. Elsősorban egyházmegyéje papságával keresett érintkezést a püspök. Még az első nyáron összehívta egyházmegyéje valamennyi papiját és a szemináriumban lelki gyakorlatot tartott velük. Turnusokra osztotta be az egész egyházmegyét és a beosztás szerint végiglátogatta a plébániákat. Nagyvárad hitéletének fellendítésén állandan fáradozott; laikusoktól is buzdította papiját intenzív lelki munkára. Minden ilyen irányú törekvésnek erkölcsileg és anyagiilag legodaadóbb támogatója volt. Az egyházi saját erősítésére rengeteget áldozott.

Templomok és iskolák építése kiváló gondját képezte a püspöknek. Se szeri se száma azoknak a községeknek, amelyekben ilyen épületeket emeltetett. Gyönyörű terveinek legnagyobb részét a világháború sodra elnyelte. Új szemináriumot és hatalmas könyvtárat akart építtetni, ahol egyesítette volna a püspökség és a káptalan remek könyvgyűjteményeit.

A jótékonyosság milliói

Talán a legnagyobb Széchenyi püspök a jótékonyosság terén. 1911-től 1918-ig öt millió aranykoronát fordított jótékony célra, 1911-től mostanig pedig tizenöt millió leire rug az az összeg, amit karitatív akciók támogatására kiadott. Titokban gyakorolta a jótékonyt, mert még ezen a téren is ösztönyszerűen kerülte a nyilvános szereplést.

Finom ízléséről és műérzékéről híres művészek is elismeréssel beszéltek. Igen sok épület belső berendezését ő maga tervezte meg és minden munkát töviről-hegyre szeretett megbeszélni a készítőikkel. Az irodalomnak valóságos rajongója volt. Az egyházi írók közül Marcus Aurelius, Bossuet és Pázmány Péter voltak kedves olvasmányai, de a világi irodalomnak is alapos ismerője volt. Írt ő maga is: kisebb tanulmányokon kívül, amelyek folyóiratokban jelentek meg, feldogozta a jáki templom történetét. Ugy ez a monográfiája, mint a másik: A papi kongruáról, alaposságával, éles elméje valló meglátásaival a kritika részéről szinte elismerésben részesült. Pásztorleveléit mindig maga fogalmazta.

A legelőkelőbb főpap...

Megjelenése, szeretetreméltó, nóbilis egyénisége mindenkire, aki valaha vele beszélt, mély hatást tett. A püspöki termek csodálatos barokk pompája valami hallatlanul stílusos háttérül szolgált tiszteletet parancsoló előkelő alakjának. Nemes vonásai szelidséget sugároztak félig lehunyott pillái alatt fátyolos nézése jellegzetesen bánatos mosolyával különös szint adott szellemes arcának. A lila szegélyes selyem reverenda impozánsan emelte ki főuri alakját, amelyen bizonyára a skarlát dolmány, vagy a rókamálás mente is fejedelmien festett volna.

Régebbi időkben a rezidencia, amelyet a magyar nagyur áldozatkésztségével és a művelt európai csillogó ízlésével rendezett be, nagyszerű termeivel számtalanszor tárult ki vendégek előtt.

A Mária Terézia korabeli termek fényben tündököltek, a lakajok hatalmas kétkarú ezüst gyertyatartókat emeltek, a nagyteremben roskadozó gazdag asztalok körül a nagyváradai társadalom előkelői, civil urak, fényes katonák és főpapok. Királyok udvarában sem lehet ragyogóbb pompa. Az ilyen ebédeknel szokásos feszesség, vagy hüvösség ismeretlen volt, amikor gróf Széchenyi Miklós volt a házigazda. Páratlanul szíves volt a vendégeihez, közvetlen, meleg. Egyidőben sokáig beszéltek Széchenyi püspöknek finom és mély megjegyzéséről, amelyet egy nagy magyar író föl is használt egyik regényében és amelyet talán ma márványba kellene vésní. Ebédutáni amábilis konfúzió közben, amikor egyszer a püspök vendégeivel a dohányzóba vonult, amelynek falain nagy művészek képei világítottak,

Széchenyi püspök és a román imperium

Az impériumváltozás Nagyváradon érte Széchenyi püspököt. Ugy cselekedett, amint a lelkiismeret és a józan ész diktálta: itt maradt, nem akarta elhagyni nyáját. Az események őt igazolták. A békeszerződés ratifikálása után, 1921. április 9-én megjelent Ferdinánd király előtt és letette a hűség esküt a király és a kormány kezébe. Felsőbbrendű kulturája, nemes és megnyerő egyénisége ugyszólván korlátlan tekintélyt biztosítottak számára a legmagasabb román hatóságoknál is. Hat ízben járt Bukarestben a királynál és mindannyiszor kitün-

A testi szenvedés hónapjai

Régóta nem volt gyászhirnek olyan lesújtó, kábitó hatása, mint annak, amely Széchenyi Miklós gróf püspök halálát hozta. Pénteken még az a hír jött Budapestről, hogy a püspök allapota a csütörtöki rosszullét után ismét javult. De ez már csak az életakarának utolsó lobbanása volt.

1920 januárjában kezdett betegeskedni. Kisebb hűdés éri. Nem életveszélyes. A püspök hamar talpraáll, de ettől fogva szívét gyöngének érzi. 1921. áprilisban és májusban Békésmegyében valamennyi községében és Debrecenben végzi a bérmlást. Amikor erről a hosszú bérmlatról hazatér, komolyan jelentkezni kezdenek az asztmatikus tünetek. Sokszor panaszkodik heves fájdalmakról házi orvosának Mayer László dr-nak, majd ennek halála után Schilling Árpád dr-nak. 1922 májusában Gyulán hat órahosszat tartó szívgörccsroham lepi meg. Oly-

a főpásztor kegyesen beszélgetett egy zsidó városatyával.

A beszélgetés igen kedélyes volt, a püspök tartózkodás nélkül mosolyogva diskurált, a vendégek közül többen körülállták. Valamilyen aktuális kérdéstről volt szó és Széchenyi püspök kissé révetegen mondta:

— A floridai ásatásoknál mély rétegek alatt emberi álkapcsot találtak a tudós kutatók, sokat olvastam mostanában róla. Olvastam, megállapították, a réteg helyzetéről következtetve, hogy a csont legalább tízezer éves; olvastam aztán a tudósok vitáját, hogy férfi vagy nő álkapcsa-e az ásatag maradvány, de azt nem olvastam sehol, hogy vitatkoztak volna, vajon milyen nemzetbeli lehetett az ember, akinek a csontjait tízezer év után napfényre hozta az ásó.

A püspök finomán mosolygott, körülötte pedig az urak lelkes szemekkel néztek egymásra.

A főpap tudvalevően intimusa volt az elhunyt IV. Károly magyar királynak. A fiatal uralkodó rendkívül melegen vonzódtott Várad püspökéhez, akit szíves benső barátságával tüntetett ki. Ez a viszony még Károly trónörökös korában edződött meg, amikor a főherceg a nagyváradai aula vendége volt és hosszabb időn át tartózkodott a palotában. Egy ízben a háború alatt átutazott a király Váradon és az udvari kocsiában fogadta Széchenyi püspök látogatását. A találkozás felette szívélyes volt, függetlenül minden hideg etiketszerű szertartástól, a király forrón megölelte a főpásztort, akivel aztán hosszasan beszélgetett.

te fogadtatásra lelt. De őt is felkereste minden előkelőség, aki csak Váradon megfordult és mindenkivel szemben ritka előzékeny és nyájas házigazdának mutatkozott. Hogy csak a legközelebbi multra hivatkozzunk, a rezidencia vendégei voltak: Mackensen vezértábornagy; Troussin, francia tábornok; Franchet d'Espérey vezérkari főnöke; Diamandi román meghatalmazott miniszter. Mosoiu, Holban és Mardarescu tábornok. Meunier francia generális. Marmaggi bukaresti nuncius és még számosan.

rosszul van, hogy felveszi az utolsó kenetet. Pár hét alatt teljesen felgyógyul és július elején elutazik Nauheimba, ahol hat hetes kúrát tart. Megkönnyebbülten tér haza, de állandó kelzésre szorul. Összel megint asztmatikus fájdalmak gyöttrik; el sem mehet a gyulafehérvári koronázásra. Levélben menti ki magát a királyi párnál és pástörlevelében, amelyet papságához ekkor intézett, így emlékszik meg erről a nevezetes közjogi aktusról:

Az állam minden polgárának figyelme a koronázó város felé irányul és az alattvalói hűség bizalmával tekint ötfeliségeikre, kik a koronázás ünnepélyes eseményével szentelik meg népeikhez való uralkodói viszonyukat, biztosítván népeik számára mindazt, ami azok erkölcsi és szellemi javaik gyarapítására szolgál és a népszabadságok, jogrend és jogegyenlőség megoltalmazására szükséges.

A katasztrófa

Ez év husvétján itthon volt és ő vezette a feltámadási körmenetet. Aztán elutazott pihenésre, nyárra Nauheimba ment és októberben jött vissza. Itthon akart maradni januárig. November 18-án Bukarestbe szándékozott utazni a püspök: számos egyházi, iskolai és agrárügy várt elintézésre. Délben három órával elutazása előtt orvul rátört egy ujjabkeletű baia: vakbél-irritáció. Olyan rosszul volt, hogy a bukaresti utazásról le kellett mondania. Kivánságára áthívták Gyuláról két kezelőorvosát, akik azonnali operációt javasoltak. Másnap felszállították Budapestre a Pajor-szanatóriumba, ahol Hülf Hümer dr megoperálta. Az első napokban kedvező hírek jöttek az aulára a püspök állapotáról. De a múlt hét szerdáján kezdett mutatkozni a műtét igazi hatása. Csütörtökön már az a hír érkezett, hogy haldoklik. Pár órával később egy távirat a püspök állapotának javulásáról szólt. Schriffert Béla dr kanonok, aki ekkor felutazott hozzá, ezt írta pénteken levelében:

— A kegyelmes ur a napot jól töltötte, estére azonban heves szív-fájdalmak és utána nagy legyengülés jelentkezett. Hangulata és közérzése rossz volt és állandóan a halál gondolatával foglalkozott.

Szombaton reggel a következő távirat érkezett Schriffert kanonoktól:

— Gyengülések és fudoklások ismétlődnek.

A tragédiát jelentő táviratot szombaton este adták fel Budapestre és hajnali 3 órakor érkezett Váradra:

— Ma este fél 9 órakor kegyelmes urunk meghalt; temetése kedden délelőtt; kivánságára hercegprímás temeti.

SCHRIFFERT.

A káptalan a távirat vétele után nyomban sürgönyileg értesítette Misu udvari minisztert, Dolci bukaresti pápai nunciust és Lepadatu kultuszminisztert a püspök elhunytáról.

Karácsonyi püspök külön táviratot intézett Ferdinánd királyhoz.

Az eddigiek szerint Széchenyi püspököt ideiglenesen Budapesten helyezik nyugalomra. Később elviszik hamvait kivánságához képest Orosházára, ahol a püspök tavaly építtetett gyönyörű templomot s ennek sírboltját már akkor magának szánta.

A káptalan tagjai közül többen utaznak fel Budapestre a temetésre. Nagyvárad társadalmát Cziffra Rálmán dr fogja képviselni, aki koszorút is helyez a koporsóra.

A részvét a román társadalom részéről is megmutatkozik. Hodor Viktor prefektus, Catana rendőrprefektus, a hatóságok részéről, Ciorogariu és Frentiu püspökök a román egyházak részéről már is kifejezték részvételüket a káptalannál.

Kelmay Ilona énekelt...

ooo

Kelmay Ilonáról már elhangzottak a szép szavak, amelyek objektív és elragadtatót keltő szótárából kizengenek, kiengenek, méltóan dicsérni sokak tehetségét. A tegnapi este a Katholikus Kör intim közönsége előtt, egy frakkos civil társaságában, mintha soha nem érzett közelségben lett volna a nagyvárad publikumhoz, mely hosszasan ünnepelte miniszterelnökének és egyben a magyar népi énekesnek Kelmay, Imre mult évi operaesték báránykén, de erős hullámként áradt keresztül egész estén a nagyvárad közönsége. A székelyi bús rezignáció. Schubert énekelt halk ellágyulással, a dörögőre emlékeztetett és a dalaival felelhetetlenül mély muzsikája visszhangzott a hallgatóiban. Visszaidezte a hangok iszonyú forró estét. A kezét tépett föl és mégis mintha megfogta volna neki.

Az utcák nyugalma

A rendőrprefektus figyelmébe.) A rendőrprefektus ur, nagyon szíveskedjék az Estilap hívtánossága után felhívni a rendőrség figyelmét olyan szabálytalanságokra, amik a közönség nyugalma és közérdeke érdekében kultúrban percig se szabad megtörni. A Catana prefektus urhoz fordulunk, aki a polgárság érdekeit képviselő gondosságot és eszmélettel figyelmet tanúsít: a rendőrség, hogy a házak előtt a hajnali 6-7 órákor kezdjék az elviselhetetlen zajjal járó fűtést, fűrészelést, amikor a dolgozó embernek még pihennie kell a lármás munka álmából. A zavarja. Rendelje el a prefektus ur, hogy a szemetes kocsi, amelyek a várost végigjárják, fedjék be, mert az a szenny, amit ezek a nyitott taligák az utcákon hurcolnak, a legveszélyesebb miazmákat terjesztik és szennyeznek a város utcáit. Bizunk a prefektus ur energiájában, mely sürgősen megszünteti az anomáliákat. (Szusz aláírás.)

Háromszáz kis cipő...

A Gyermekbarát közgyűlése

A nagyvárad Gyermekbarát egyesület dr. Adorján Ármán elnökségével tegnap délelőtt tartotta meg élénk érdeklődés melletti évi rendes közgyűlését a város háza nagytermében. Dr. Adorján elnök ismertette a közgyűlés tagjaival az 1922. évi költségvetés adatait és megtette a költségvetés az egyesület vagyoni állapotáról. A közgyűlés a bejelentett tudomásul vette. A közgyűlés elnökének jelentésének további részét a közönség és elismerését kívánta a tagok áldozatkész buzgalommal, amellyel lehetővé tették az egyesület eredményteljes működését. A közgyűlés elnöke, dr. Adorján Ármán, a közgyűlés Reisz-

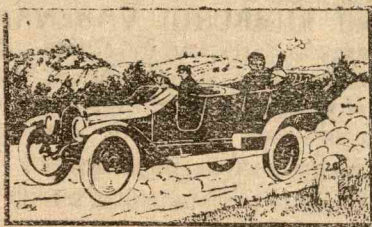
mann Mórnénak, aki az idén is 300 pár cipőt szerzett a szegény gyerekek részére. A kiosztást innepélyes külsőségek között december 23-án délután 2 órakor fogják a Telekvárcs 13. számú házban megtartani.

Az egyesület napközi otthona

Automobilos csempészeket fogtak el a magyar-román határon

Hatvanezer tojás a borszállítmány alatt — Letartóztatott várad kereskedő

Nagyarányu csempészes ügyében vezette be a nyomozást a nagyvárad államrendőrség. — Horváth József rendőrkapitányt bizalmas uton értesítették, hogy Kisszántón keresztül gyanús üzelmek folynak a magyar-román határon. Romániából rengeteg tojást szállítanak ki engedély nélkül. Horváth kapitány pontosan értesült a csempészes idejéről és tegnap délután autóval ment ki Kisszántóra. Szürkületkor

letkor egy hatalmas teherautó igyekezett megrakottan a magyar határ felé. Horváth kapitány megállította az autót.

A gépkocsi utasát láthatóan meglepte a hatósági közbelépés és a szállítmány tulajdonosa Je-

nát január 2-ikán nyitják meg, ahol egyelőre 50 gyerek kap elátást. Végül a közgyűlés elhatározta, hogy december 15 és 16-án teaestélyt rendez és a válgalmi bizottság tagjaiul dr. Olasz Bélánét és dr. Verzar Istvánét kérte fel.

remiás József nagyvárad Kereskedő eleinte tiltakozni próbált a rendőrségi közegek beavatkozása ellen, azonban Horváth kapitány embereivel azonnal átkutatta a bőrökkel telt kocsi.

A rengeteg nyersbőr alatt, ládákba rakva hatvanezer darab tojást találtak.

Horváth kapitány utasítására a teherautó irányt változtatott és még az éjszaka visszatért Nagyváradra.

A rendőrségen tegnap délelőtt megszakítás nélkül folyt ez ügyben a kihallgatás, de eredményéről eddig csupán annyi szivárogt ki, hogy a rendőrség konkrét bizonyítékok alapján

letartóztatásba helyezte Jeremiás József kereskedőt és csempészes címén megindult ellene a büntető eljárás.

Hir szerint a rendőrség egyéb csempészes ügyében is folytat nyomozást, s a közelben újabb leleplezések várhatók.

Vezércikk Zsolt Béláról egy budapesti lapban

Innen, a mi redakciónkból lendült ki, s ma Budapest ünnepli. Zsolt Béláról, mint az új magyar irodalom ragyogó nagyságáról emlékeznek ma a magyar főváros lapjai. Verses kötetet jelent meg, s új etaphoz érkezett a magyar szép-próza. A Világ vezércikkben foglalkozik Zsolt Bélával, s a magvas írás többek közt ezt mondja:

.... Ennek a nemzedéknek a lírikusa egy sápadt, beteg, huszonnégy éves fiatalember, aki Nagyváradról pöött, onnan, ahonnan Ady Endre, most pedig itt ül közöttünk, a Világ szerkesztőségének egyik íróasztalánál, itt írja lázas tollal színes cikkei, és a Világ hasábjain kristályosította tömörre, szonorrá a neki jutott nagy adományt: a költővé elhivatottságot.

Mint a mögöttünk hagyott néhány év fiatalága, Zsolt Béla sem a ver sacrum virágos, üde réjtje felől jön. Zsolt Béla kötetében kopogtat egy olyan fiatalág, amelytől elvették a — fiatalágot. Ez a fiatalág megtanult csalódni, mielőtt megtanult volna szeretni, és megtanult kiábrándulni, mielőtt élte volna benne hitek és ábrándok. Furcsa fiatalág az új fiatalág. A láng magasba szárnyalását mindig követte a láng kihámozása, és azután a hamu lassu kihűlése. De az új fiatalág készen kapta a kihűlt hamut mielőtt érezte volna a láng lobogásának melegét és látta volna kigyulladt szemmel a láng lobogásának büszke fényét. A nehéz évek, a kegyetlen évek elvették az új fiatalágtól a tavasz egének szelid kéjét, a tavasz felhőinek könnyű, fehér csipkáját: és elvették az új fiatalágtól a nyarat is, a napsugarak

izzását, a jólesően lomha meleget, a föld termékenységének gazdag csodáit. De nem volt része ennek a fiatalágnak a szép őszi napokban sem: a kedvesen lángha verőfényben, és abban a lassu, csöndes hervadásban, amely nem fáj és nem bánt, mert a természet rendjének beteljesülését jelenti. Az új fiatalág nem kapta meg utavalóul a tavaszt és nem kapta meg a kiérlelődésre, a megizmosodásra a nyarat. Az új fiatalág egyenesen nekivágott a késői ősznek, a reménytelenül szürke ég alatt, a tüszálhegyes esőben, abban a nyirkosan hűvös levegőben, amelyhez képest áldás a tél kegyetlen hidege is. Az emberi élet korszakai idáig a tavasszal kezdődtek: de

A letartóztatott diákok ügye a Semmitőszék előtt

Bukaresti tudósítónk jelenti: Tudvalevő, hogy tizenegy diák, — akik a kormány ellen merényletet terveztek — most is fogdában ül, s a nyomozás ellenük még tart. A diákokkal együtt előzetes letartóztatásban van az öreg Zelea-Codreanu volt képviselő is; ellene az a vád, hogy apai befolyásával rá akarta venni fiát, valamint ennek több barátját, hogy öljenek meg néhány neves politikust és pénzüembert. A nyomozás kiterjedt az egész országra.

Most a letartóztatásban levő diákok kérték, hogy morális kaució ellenében helyezték őket szabadlábra. Ezt a felvezést úgy a vizsgálóbíró, mint a vádtanács elutasította. Erre a vádlottak felbezúszkáltak a legfelső Semmitőszékhez adták be, amelynek második szekciója, Oscar Niculescu elnöklése alatt teg-

nap foglalkozott az ügygel. A diákokat Paul Iliescu védte. Kifejtette, hogy nem lehet ezt a 11 fiatal embert letartóztatásban hagyni, mert hiszen nincs bűncselekmény, amelyet elkövettek volna; így hát a vizsgálati fogás törvénytelen. Különben is — mondotta Iliescu védő — a vádtanácsi határozat nem is indokolja a fogvatartás szükségességét.

A. D. Oprescu főügyész replikájában kimutatta, hogy a diákok tervezett akciója ha megvalósul, polgárháborút jelentett volna, mert az osztályharc kitörését vonta volna maga után.

Miniszterek a nagyvárad vendéglős kongresszuson

A romániai vendéglősök, kávéosk és szállodások december 5-én Nagyváradon tartandó országos kongresszusa a közgazdasági élet jelentős eseményének ígérkezik. A kolozsvári vendéglősipari munkaadók szövetsége tegnap hivatalos értesítést kapott Bukarestből, hogy Marzescu igazságügyi, Mosoiu közmunkaügyi és Chirculescu népióléti miniszterek biztosan részt vesznek a kongresszuson. A miniszterek kíséretében lesznek Modolea Petre államtitkár, Chrisodorescu belkereskedelmi vezérigazgató, Jonescu, a mértékhiitelesítő hivatal vezérigazgatója, Sfaicovici, a bukaresti kereskedelmi és iparkamara vezértitkára és Gheorghescu Enechita, a bukaresti kereskedő és iparoskör elnöke. Képviseltetni fogja magát a nagyvárad kongresszuson a Staful Negustolesc bukaresti központja is. A kongresszus rendezősege felkéri mindazokat, akik a kongresszus barokkettjén részt óhajtanak venni, jelentsék be szándékukat az egyesület itteni elnökségénél keddig. A vezetőséget már értesítették részvételükről a legtöbb várad ipari és kereskedelmi szervezetek.

nap foglalkozott az ügygel.

A diákokat Paul Iliescu védte. Kifejtette, hogy nem lehet ezt a 11 fiatal embert letartóztatásban hagyni, mert hiszen nincs bűncselekmény, amelyet elkövettek volna; így hát a vizsgálati fogás törvénytelen. Különben is — mondotta Iliescu védő — a vádtanácsi határozat nem is indokolja a fogvatartás szükségességét.

A. D. Oprescu főügyész replikájában kimutatta, hogy a diákok tervezett akciója ha megvalósul, polgárháborút jelentett volna, mert az osztályharc kitörését vonta volna maga után.

Döntés holnapra várható. Az ülés idején a semmitőszéki palota folyosóján rengeteg diák várta a határozatot. Katonáság tartotta fenn a rendet, de zavargás nem történt.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Hétfő: Tangó királynő, operett újdonság másodszer, A bérlet 44. szám.

Kedd délután: Cigányszerelm, olcsó helyárrakkal.

Kedd este: Román előadás.

Szerda délután: Mikulás nap, gyermekelőadás, olcsó helyárrakkal.

Csütörtök este: Cyrano de Bergerac, A bérlet 45. szám.

Péntek este: Tangó királynő, újdonság harmadszer, B bérlet 46. szám.

Szombat délután: Obsitos, olcsó helyárrakkal.

Szombat este: Cyrano de Bergerac, bérleten kívül.

Vasárnap délután: Marinka táncosnő, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Bajadér, bérleten kívül.

Hétfőn: Ripp van Winkle, A bérlet 47. szám.

Tangókirálynő

Lehár-operett bemutatója a színházban

Kétségtelen, hogy némi dekadencia mutatkozik a Vig özvegy és az Éva nagyszerű komponistáján. Lehár Ferenc még mindig nagy és kivételes muzsikás, de már nem a régi. Invenciója még különb az új operett-komponisták átlagánál, de nem hoz már annyi élményt, mint haidanán. A Tangókirálynő című operettért nem versenyeztek világszínpadok, s Budapesten is csak szerényebb színház vitte sikerre. Kétségtelenül sikerre, mert Lehár muzsikája mégis vonzó és nem mindennapi. De ahogy a Herczegkisasszonyban nagyvonalú opera-allűrökre vágott, úgy a Tangókirálynőben a könnyed muzsikának tett szerfölött engedelményeket Lehár. A nagyváradi bemutató így is tetszett, s a siker őszinte és megérdemelt volt. A színház gondos és izléses hozta színre az új Lehár-operettet, s a jó előadás némi biztosítéka lesz még néhány meleg estének. A főbb szerepeket Biczó Margit, Zilahy Irén, Borovszky, Misoga, Vigh, Madas és Békési játszották. Valamennyinek igyekezete hozzájárult az előadás megkülönböztetett fogadtatásához. Szatmári karmester sok hozzáértéssel vezényelte az előadást, s megtartotta azt a stílust, amit Lehár muzsikája megkövetel.

— Cyrano de Bergerac. Rosstand o legszébb és legértékesebb 5 felvonásos színművét eleveníti fel a színház csütörtökön este A bérletben. A társulat drámai erői lelkes szeretettel készülnek e hatalmas műre, mely tökéletes szereposztásánál fogva is az idei szezon egyik legértékesebb drámai előadása lesz.

— Cigányszerelm és Sulamith. Miután kedden, szerdán este ismét román előadás lesz a színházban, a magyar társulat e napokon délután tart előadást. — Kedden délután az új olcsó helyárrakkal a Cigányszerelm kerül színre. Szerdán délután pedig az újonnan betanult zsidótáncgyű opera a Sulamith lesz a színház műsorán ugyanezen olcsó helyárrakkal.

Főszerekesztő: MARTON MANÓ

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Legjobb gyermekharisnyákat

gyári árban vásárolhatja

KERTÉSZNÉNÉL

Szalárdi-utca 9. Bejárati Alap-
utcan, emeleten

Kétyű különlegességek

Női és gyermek patent harisnyák
nagy választékban érkeztek az

Old-England-ba

Női ornyók

Dayral & Tauber

divatszövet különleges-
ségek háza, London, ro-
mániai vezérk. p. r. r. r.

Deutsch

posztóáruház

Strada Avram Jancu (Kossuth-utca) 1 szám
Oradea-Mare (Nagyvárad)

FIGYELEM! MEGÉRKEZETTI! FIGYELEM!

Eredeti amerikai

hócipők és sárcipők

viághibó gyártmány:

Női hócipő 2 csattal Lei 464

Gyermek sárcipő „ 170

Női „ „ 232

Férfi „ „ 256

Kizárólagos vezérképviselő

Erdély és Bánát részére:

ARANYI

cipőáruház

Piața Regina Maria (Bémer-tér) 4

NŐI KABÁTOK

ruhák, blusok, pongyolák
és női kalapok legújabb-
sáiban

HEVESI

Párisi divatáruházában,
Str. Nic. Jorga (Zöldfa-u.)

Str. Rimandoczy-utca 4 sz.

Harisnyák, keztyűk, zoknik, rövidáruk,
szabókelekek és nyakkendők
legolcsóbb bevásárlási forrása

Jumperpamut L 4 50 dgrja

Blum és Társa

divatáruház (v. Eldorado)

Saját

érdekében
keresse fel

Hajnal és Rózsa

áruházát Str. Vulcan 1

Női szövet, kabát posztók, va-
lódi RUMBURGI VÁSZNÁK,
damasztasztalnak, finom sif-
fonok, vásznak, belés áruk, fű-
göny és ágyszerítők, selyemtusor
és sok ezerféle cikk érkezett

Nagy raktár paplanokból.

Középiskolát végzett f. u. tanulóknak felvételük

Ne sajnáljon Ön
fáradtságot,

hanem mielőtt pénzt kiadná,
tekintse meg

ballatlan olcsó árainkat

Legszébb női kabát kéme 280 L.
Gyönyörű ruházati szettei 78 leitől
Mintás blusok „ 43 leitől
Karabélések minden el-
fogadható árt
Gyönyörű csipkés nőiinget 78 leitől
Jóminőségű harisnyát 25 leitől
Tartós férfi zoknit 19 leitől
Jól mosható férfi zoknit 14 leitől

Azonkívül rengeteg vászon-
áru és más ezer cikket
kaphat olcsón

ROTH

csipkeáruházában

Sás palota, főbejárat

Megnyílt!

Blau Dezső

képekeretezési vállalat

Teleki-utca 35 szám alatt

hol legolcsóbb és legjobb képekeret-
kaplalat. Üvegezések a legpontosab-
ban és a legolcsóbb árban.

Kivánságra házhoz megyek

ÁRJEGYZÉK

Alatti olcsó árak szerint
kiszűlnék méret után
a kiválasztott divatszövet-
szerint minden igényeket ki-
célítő férfiöltönytől
raglán-, átmeneti
és télikabátok

GERGELY GYULA

URI SZABÓSÁGÁBAN

Bul. Reg. Ferdinand 55 a

1. Fekete sötétszürke, barna és egyéb színű
félgypjú erős anyagból, sacco öltöny,
méret nagysága szerint Lei 1850-től 1980-ig
2. Sima és különböző színű, tiszta
gypjú anyagból sacco öltöny, méret
nagysága szerint Lei 2200-tól 2350-ig
3. Divat színű, l-a gypjú anyagból
sacco öltöny, méret nagysága szerint
Lei 2780-tól 2930-ig
4. Különböző kítűző kítűző divatanyagból
sacco öltöny, méret nagysága szerint
Lei 3280-tól 3500-ig
5. Átmeneti, raglán és télikabátok
1750 L-től feljebb
6. Egész finom anyagból salon vagy különle-
ges darabok megegyezett árban készülnek

OIPÉSEK!

Mindennemű felsőbőrök,
talpárak és

cipőszkellékek

legolcsóbb bevásárlási forrása

SALGO bőrkereskedő

Nicolae Jorga (Zöldfa-u.) 14

WEICHNER

SZÜSÁRUHÁZ

URI-U. 4.

OLCSÓ CIPŐVÁSÁR

December hó 1-től — rövid ideig — raktári készleteinket

10% engedménnyel árusítjuk

„DERBY“ (volt Hungária) CIPŐGYÁR R.-T.

Flóküzletei: Strada Avram J. (Kossuth-utca) 5 Nic. Jorga (Zöldfa)-utca 7 szám

Manolescu

0000

Uj oldaláról mutatkozott be tegnap este a nagy román színművész. Roberto Brakko ismert olasz író *Bolyongás a sötétben* című drámájában lépett föl. Egy vak zenészt játszik a darabban s egy herceget. A herceg könynyelmű, de nem rossz, bár teteteinek a szabadságát egy nő, egy kokott halárhozza meg, aki miatt törvénytelen gyermekét kidobja az utcára. Enervált, gyöngy férfi, fél a nőtől, egy-egy szónál megriad mint egy őz s földöntúli öröm ragyog arcán, ha barátnője a kegyét érezteti. Rab és mégis hatalmas ur, herceg, aki a lakájok seregének parancsol. A vak hegedűs pedig a lebujban keresi a betevő falatját, elfeledve, szomorúan, akinek nincs közölnivalója senkivel, aki magában él és magába temeti a szenvedéseit, akinek a könnyei beívódnak a lelke mélyébe.

A dráma kibontakozik. A vak koldust elhagyja a nő, akivel az élet összesodorta. A nyomaszó atmoszférában a legnagyobb emberi tragédiát játszotta el Manolescu, egy-két szóval és tétova mozdulattal.

Miért szünetel az orosz-román tárgyalás

Bukaresti tudósítónk jelenti: A román gazdasági delegáció, amely Triaspóban hetek óta tárgyal az orosz szovjetkormány megbízottaival a két ország kereskedelmi összeköttetésének helyreállításáról, a múlt szombaton utazott vissza Bukarestből Triaspóba és magával vitte a román kormány válaszáat az orosz kormány javaslatára.

Az orosz delegáció átvizsgálta a román választ és úgy találta, hogy más tárgyalás alapot nyújt az és mást a moszkvai kormányé; — ezért az oroszok haladékot kértek, hogy a bukaresti választ kormányuk elé terjeszthessék. Így aztán a tárgyalásokat pár napra fel kellett függeszteni. A román delegáció erre az időre visszatért Bukarestbe.

Amikor a főhercegasszony cigarettazik

Sok szó esik a külföldi sajtóban Margutti tábornok új könyvéről, amely a Habsburgokról szól. A tábornok tizenhat esztendeig szolgált Ferenc József katonai irodájában, amely a legközvetlenebb kapcsolatban és érintkezésben állott az uralkodóval. Ebben a pozícióban persze alkalma volt Marguttinak arra, hogy sok mindent lásson, halljon.

Az öreg uralkodóról nagy rokaszennyvel emlékezik meg s meg is védi sok igaztalan ráfogással szemben. Azonban nem hallgatja el különöségeit sem, amelyek a környezetével való érintkezésében nyilvánultak.

Igy elmondja, hogy ez a szó: jó barát, egyáltalán hiányzott az uralkodó szótárából. Miniszterei, tanácsadói nem

voltak neki egyebek, mint egy óriási gépezet kisebb-nagyobb kerekei. Környezete férfitagjával sohasem fogott kezét, még Mayer püspökkel, udvari papjával sem. Margutti is, tizenhat esztendei szolgálata alatt, egyetlenegyszer tüntette ki kézzorítással, akkor, mikor személyesen közölte vele, hogy brigádóssá nevezte ki. Az uralkodó ezt oly nagy kitüntetésnek tartotta, hogy főhadsegédének, Paar grófnak, említést is tett róla. Az udvarnál megforduló

Egy nagyváradi cég érdekes valutapöre

A Deutsch K. I. cég cseh-korona tartozása a Tábla előtt

A losonci Farkasvölgyi üveggyár 1921-ben egy vagon üvegárut adott át bizományba a nagyváradi Deutsch K. I. cégnek azaz, hogy a váradi cég köteles az árut még abban az évben eladni és annak értékével, 72.570 cseh koronával elszámolni. E megállapodás idején — mint emlékeztetés — még nem volt differencia a cseh korona és a lei árfolyama között. Azonban mire elszámolásra került volna a sor, a cseh korona erősen felfűzött és a Deutsch K. I. cég nem tudott a cseh koronával elszámolni.

Ezt követően, 1922. január 17-én a felek megállapodtak abban, hogy a Deutsch K. I. cég hat hónapon belül kifizeti ezt az összeget és a kifizetést a Bihoreana is garantálta. Deutschék remélték, hogy a cseh korona árfolyama esni fog, de az még jobban emelkedett és így beszerzése egyre nehezebbé vált.

Erre az üveggyár beperelte a Deutsch-céget, mint adóst és a Bihoreannát, mint garánció bankot. A bíróság előtt a Deutsch-cég azzal védekezett, hogy nem cseh koronával, hanem lelei volt adós, viszont a felperes bizonyította, hogy elszámoláskor is cseh korona fizetésére kötelezte magát a Deutsch-cég és a garancialevél is ilyen értelemben volt kiállítva.

A törvényszék végül elmarasztalta Deutschékat is, a Bihoreannát is és kötelezte őket, hogy a cseh korona adósságot hat hónapon belül fizessék ki. Ezt az ítéletet mindkét fél megelégedte.

A Táblán az alperesek azzal érveltek, hogy az esedékesség időpontjában a kereseti cseh koronáért egy vagon üvegárut lehetett venni, ellenben ma ha a bíróság cseh koronában ítéli meg az összeget, ugyanezért az összegért három vagon üvegárut lehet venni. Az alperesek tehát kérték, hogy ne effektív cseh koronában marasztalja el őket a bíróság, hanem állapítsa meg, hogy az esedékesség időpontjában mennyi volt a cseh koronának zürichi kurzus szerinti vásárló értéke és ez értéknek megfelelő svájci frankra, vagy cseh koronára marasztalja el őket.

A felperes ezzel szemben azt vitatta, hogy először is az állam

hölgyekkel azonban kezét fogott s ha valakivel ezt nem tette meg, ez büntetésszámba ment.

Igy egyszer a budai várban, Mária Jozefa főhercegasszony, egy udvari ebéd után, néhány udvarhölgyvel egy szomszéd szobában cigarettára gyújtott. Azonban váratlanul a szobába lépett a király. Körülnézett, rosszalólag fejet csóválta és szótlanul távozott. Ezen a napon a cigarettázó hölgyek közül egynek sem nyújtott kezét.

totta és erre a lombardra a kereseti cseh koronákat kölcsönképpen felvette, tehát ugyanannyi cseh koronával tartozik a losonci banknak. Hivatkozik a felperes a moratórium törvényre, amely szerint nem hat, hanem három hónap a teljesítési határidő.

Alperesek arra is hivatkoztak, hogy a moratóriumtörvény értelmében őket nem lehet elmarasztalni. Azonban a tábla ezt a kifogást sem fogadta el, mert megállapítást nyert, hogy a moratóriumtörvény csak angol állampolgárokkal szemben fennálló adósságokra vonatkozik. Kötelezte a tábla a Deutsch céget és a Bihoreannát, hogy a teljes kereseti összeget három hónapon belül fizessék meg.

A felperest Andru Szevér dr, az alperest Lázár Aurél dr és Láczy József dr képviselték.

Kiss József emléktáblát kapott

Irodalmi vita a „szébb” vers körül

A mezőcsáti regálbérő fia husz esztendőn át várta, hogy a magyar irodalom oficiális ténnyezői befogadják. Rákossy Jenő kelt először harrrat érte, amikor *Zsidó dalok* című versfüzete megjelent. De a vidéki kis zsidó tanítót nem látták szívesen. Végül a *Simon Judit* megnyitotta számára az ajtót. A Kisfaludi-Társaság adta meg neki a vizumot a magyar irodalom parnasszusára. A magyar néplélek és a zsidó értelem-világ dalnoka volt s ha kitüntetések és ünneplések akadtak is élte alkonyán, igaz érzése az üldözöttség fájdalmait zengte. A békebeli nagy antiszemita tüntetések idején írta meg *Az ár ellen* című költeményét, amelyből az olasz és francia zsidók egyházi éneket írtak. A *Hét* volt a folyóirata, amely szelíd tollharcban állott a maradék *Uj Időkkel*.

A faji ellentétek kiéleződtek már, amikor Kiss József itt hagyta a földi életet. Utolsó napjaiban keserűen látta az antiszemita hangulat elfajulását s aligha remélte, hogy kevés esztendő múlva a magyar hivatalos körök és „irodalmi hatóságok”: a *Tudományos Akadémia*, a *Kisfaludi-Társaság* és a *Petőfi-Társaság* emléktáblával is

megörökítsék nevét.

Budapesti tudósítónk jelenti, hogy a Népszínház-utca 22. számú házat, ahol Kiss József tizenöt évig élt s ahol vérző szíve örökre megpihent, emléktáblával jelölték meg. Az emléktábla leleplezése ünnepélyes keretek közt folyt le. *Ferenczy Zoltán* és *Szász Károly* mondtak beszédet. Az emléktáblára a költőnek ezt a néhány sorát vészték kőbe:

„Valaki hazajött, aki nem volt itthon
Aki hazavágyott mindörökké, titkon
Valaki hazajött...”

Mielőtt az emléktábla szövege elkészült, vita volt irodalmi körökben, hogy a költőnek melyik versét idézzék. A legnagyobb pártja ennek a versszaknak volt:

Az én mezőmön nem értek kalászkok,
Az én aratásom egy marék virág,
Az én gyönyöröm az álomlátások,
Az én világom egy álomvilág...

A hivatalos irodalmi fórumok azonban úgy találták, hogy egyetemesebb gondolat mélyül az előbbi sorokban.

Kiss József, a magyar átok sokszor sujtott költőjének haló poraiban megadta a magyar irodalom a legnemesebb elégtételt...

A kérdőjel, amely enyhíti a becsületsértést...

Érdekes döntés a váradi törvényszéken

A törvényszéken Palánkay Károly táblabíró tanácsa tegnap heyes érzéssel jóváhagyott egy ítéletet, amely különös elvi indokolásánál fogva e ví döntést provokál a Tábla részéről, mint a harmadfokú fórumtól.

Popa Tódorné szeptemberben össze kapott valami fülemülefűtőn Sztán Flora asszonnyal. Sztán Flora fogta magát és Popa Tódornét feljelentette becsületsértésért a járásbírósnak.

És a járásbírósnak már tárgyalt is Sztán Flora becsületsértési ügyében, sőt ítéletet is hozott, még pedig felmentő ítéletet, amelynek indoklása nem min-

dennapos félreértésekre adhat okot az egyszerű észjárású emberek között. Mert azt mondja az indoklás:

— Popa Tódor nem követte el a becsületsértés vétségét, mert nem tényként mondta Sztán Flora szemébe: te hülye, te barom, te marha — hanem csak kérdezte Sztán Florától: hát hülye vagy te? hát marha vagy te? hát barom vagy te? A járásbírósnak tehát nem látja fenforogni a becsületsértés vétségét és ezért Popa Tódort felmenti.

Szóval kérdezni lehet a járásbírósnak felfogása szerint. Megkérdőzhetem p. u. önagságától, akire pikkem van lesújtó

Olcsóbb a liszt

Főzelékek, húvelyesek hallatlan olcsón. :: Kereskedőknek angro árak!

ELSŐRANGU LISZTJEIM ÁRAI:

1 kgr. 0-ás dup'a grizes	9—	Lei
1 „ főző liszt	8—	
1 „ kenyérszt	5-75	

Blumnál

Piața Unirii (Szt. László-tér) 5.

kritikája miatt:

Hogy nem ette-e még meg a fene? És miért nem? Hogy ki a legfrissebb szeretője? És miért oly diszkrét, hogy semmi biztosat nem lehet róla tudni? Meg igaz-e az uráról, hogy sikkasztó.

Ezek a kérdések most a startlyukban várják az elindulásuk pillanatát. A tábla int: mehet és akkor Popa Tódor ártatlan, vagy jön az elvi döntés, hogy olyasmint kérdezz, amely nemcsak, hogy messze túllépi az izlés határát, de állítólag sulyos becsületsértést tartalmaz, nem szabad, — akkor az önagysága részére felajzott kíváncsiság visszavonul nyugalmas lakosztályába, bizonytalanságba...

Nyílttér

Heti értesítés!

Szőlőmosó	Lelei	50'—
Vizeskészet csiszolt		
6 személyre		51'—
Boroskészet csiszolt		
6 személyre		57'—
Likőrös készlet csiszolt 6 szem.		48'—
Befőttes csiszolt		
6 személyre		100'—
Gyümölcs állvány csiszolt		100'—
Vajtartó csiszolt		30'—
Cukortartó		30'—
Sétáló		7'—
Alpaca evőkanál		35'—
„ evővilla		35'—
„ evőkés		40'—
„ kávéskanál		25'—
„ moccakanál		20'—

Eladás nagyban és kicsinyben!

Fratii Komlós Testvérek
Oradea-Mare(Nagyvárad)
N. Jorga (Zöldfa)-utca 13

A Parisien Grillben

minden este 10 és fél órai kezdettel szigorúan családi műsor világvárosi attrakciókkal

Karácsony előtt

szövetkülönlegességek

mélyre leszállított árban

HAVAS ÉS GRÜNFELD

posztó és bélésszövet kereskedők
Str. J. Vulcan (v. Nagy Sándor-utca) 4.

Férfi kalapok

nagy vásártéren
Uri fehérneműek
méret szerint
készülnek

Róth M. Utóda

Mária királyné-tér 3. Telefon 184

„Apolló” mozgószínház

Hétfőtől azertől

Bölcs Náthán

Lessing klasszikus drámája 7 felvonás
világátláger Atlantic film

A német extrónörökös pikáns kalandjai

A francia grófnő — A német operett-diva — Érdekes adatok a herceg szerelmeiről

(Az Estilap berlini tudósítójától.) A német extrónörökös hazatérésével egyidejűen Lipcsében, érdekes könyv jelent meg „A német trónörökös és az asszonyok” címen. Guidó Kreutzer német regényíró sorban elmondja azokat a pletykákat, amelyeket az extrónörökösről terjesztettek és igyekezik ezeket megcáfolni.

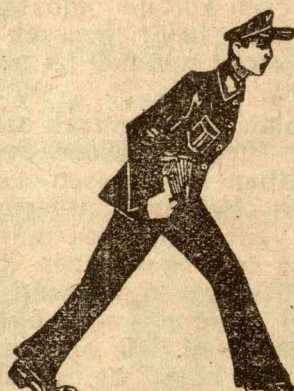
Meglehet, hogy Kreutzer nem is a trónörökös iránti barátságból írta meg ezt a pikáns cáfolat-gyűjteményt, hanem azért, hogy leplezéseinek érdekes formát adjon. Előszavában egyébként kijelenti, hogy a könyvet azért írta meg, mivel egyes németországi és külföldi lapok olyan természetű jelentéseket közöltek, amelyek szerint az extrónörökös főhadiszállásán, Stenayban és később Charlevilleben, valóságos orgiát folytatott. Kreutzer kijelenti, hogy a német trónörökös ugyan igen barátságos volt a meghódított területek francia asszonyaival és leányaival szemben, azonban csak azért tette, hogy a lakosságot kibékítse a megszálló németekkel. Tény az, hogy a trónörökös szívesen társalgott francia asszonyokkal és leányokkal, azonban az orgiákról szóló híresztelések nem egyebek meséknél.

Igy például valótlán az, hogy a trónörökös a háború alatt viszonyt folytatott egy francia grófnővel, akinek tőle négy gyermeke született volna. Az sem igaz, hogy egy rendkívül szép francia kőművel is viszonyt folytatott volna, sőt egy mámoros éjjelen elárulta volna neki a nagyvezérkar legújabb terveit. Mindezek a pletykák minden alapot nélkülöznek. Ezzel szemben igaz az, hogy az extrónörökös Stenayban maga vásárolta cigarettáit. Az egyik trafik tulajdonosnője ugyanis egy elragadóan szép leány volt. A trónörökös naponta betért hozzá és barátságosan eldiskuráltatott vele. Az azonban már valótlán, mintha ezzel a lánnyal is viszonyt folytatott volna. A trónörökös barátságos magatartásért a háború után a francia hatóságok is felbosszúra vonták a leányt, ez azonban a bíróság előtt eskü alatt jelentette ki, hogy a trónörökös nem folytatott szerelmi viszonyt. Így tehát — állapítja meg Kreutzer — a francia trafikos kisasszony bírósági vallomása alapján a trónörökös is igazolva van. Sedánban a trónörökös naponként vendége volt egy francia bárónő házában. Azt azonban siet megál-

lapítani Kreutzer, mintha a trónörökös viszonyt folytatott volna a bárónő két szép leányával, Marie Alice-szal és Jeanne-nal, nem egyéb rosszakaratu kitalálásnál.

Tény az, hogy a trónörökös — akár csak Goethe, — állapítja meg Kreutzer — állandóan női befolyás alatt áll. Ez azonban csak annyit jelent, hogy szereti a női társaságot és jól érzi magát. Már Bonnban, diákévei alatt is hódolt a női nemnek. Ott egy fiatal, jelentéktelen kis színésznőt tüntetett ki szerelmével. A második stáció egy amerikai sportgirl volt. Berlinbe kerülve, Geraldine Farrarral, a világhírű énekesnővel kezdett baráti viszonyt. Geraldine Farrar a trónörököshöz való viszonyát azonban reklámcélokra használta ki, úgy, hogy Vilmos extrónörökös csakhamar egy igen csinos operett-primadonnához pártolt. Ezt egy hegedűművésznőért hagyta cserben. A hegedűművésznő után ismét egy színésznő, majd megint egy operett énekesnő következett. Ezután rövid időre szakított a színpadi csillagokkal és egy cirkuszi műlovárnő barátja lett. Csakhamar azonban ismét egy igen szép és azóta nagy karriert befutott operette-énekesnővel kezdett viszonyt.

DIÁKEGYENRUHÁK ÉS SAPKÁK

KÉSZÜLNEK:

GERGELY GYULA ÜZEMÉBEN
BUL. REG. FERDINAND N° 55.

* Karácsonyi Zenealbum: Moravetz, Rózsavölgyi, Bárd-Nádor kapható a Hegedüs hírlap-iroda zenemű osztályában.

Cipőre tétessen Berson-gummitalpat

és meg fog győződni, hogy ez milyen kellemes viselet. Azonkívül a Berson-gummitalpat jóval olcsóbb, mint a bőrtalpat, tehát ennek viselése nagy megtakarítást jelent. A cipőkészítőjétől követelje azonban szakszerű alkalmazását ezen gummitalpaknak a hozzávaló BERTSON-cementtel.

Nem fires reklám, hanem valóság, jól és olcsón vásárolhat

Witraelnél

Str. Avram Jancu (Kossuth-u) 5
Kábat és kosztüm szövetek, barbecet, flanel, vászon, schiffon stb.

ORIENT

szövművészeti iskola és műhely
Str. Szigligeti-utca 2.

Tanítja és vállalja a legökéletesebb keleti szőnyegek, valamint a csodaszép svéd és francia gobelinek készítését és javítását. Fonalal, tervek, szövőkellékek.

Szőnyegfelvetés 50 Lei
Szigligeti-utca és Fűzes utca sarok.

Utlevelét

legolcsóbban és leggyorsabban

vizumoztatja

SCHREIER

Parcul Stefan cel Mare

Tisza Kálmán-tér 1 sz.

Futárjárat naponta
Kolozsvár, Brassó
Bukarest között

Női és gyermekruhák

ruhák mélyen leszállított árban

MODELL ÁRUHÁZ

Vlahuta (Szt. János)-u. 6.

Pianinó

Gebrüder Stigl gyártmányú kitűnő hangú, kereszthurosfém szerkezettű teljesen új állapotban sűrűn eladó.

Sternbergnél

Plaşa Unirii 2. Telefon 13-45

Linoleum, Perzsaszőnyeg

Futó és ebédülő szőnyeg, függöny, paplan, átvétők, ágy és uti takarók, nagy választéka
Olcsó árak!

Czillér Imre áruházában

Széchenyi püspök utolsó szavai

Budapesti tudósítónk lapzártakor jelenti: Gróf Széchenyi Miklós püspököt — a káptalan és a családtagok megállapodása szerint — kedden tíz órakor a központi szeminárium díszteremében beszentelik és felravatározzák. A beszentelésre Csernoch hercegprímást kérték fel.

Az elhunyt püspököt ideiglenesen a Kerepesi temetőben helyezik nyugalomra, majd az Általa alapított orosházi plébánia temetőjébe most épülő kriptáiba fogják szállítani.

A legutolsó hírek szerint az elhunyt püspököt szombat délután hétkor fogta el stenokardiás roham. Hiába követtek el mindent megmentésére, este fél órakor e szavakkal szállt el lelke: — Szegény egyházmegyéim!

Az utód

Felmerül természetesen csakhamar az utód kérdése is. Erről ma még nem igen lehet határozottsággal beszélni. Új püspököt csak a pápa nevezhet ki és hosszú idő fog eltelni, amíg ez Románia és a Vatikán közti koncordatumnak alapján megtörténhetik. A kánonjog értelmében azonban a püspök halálától szá-

mitva nyolc napon belül a kanonoki testületnek a maga kebeléből egy káptalani helynököt kell választania, aki az új püspök kinevezéséig az ügyeket teljes hatáskörrel intézi.

A kanonoki testület december 7-én ül össze.

A jelek szerint Lányi, Karácsonyi vagy Bjelik címzetes püspökökről lehet szó a helynöki szék betöltésénél.

A tanács részvétele?

A városi tanács dr. Bucico Koriolán polgármester elnöklésével ma délelőtt rendkívüli ülést tartott. A tanács, miután hivatalos uton nem kapott értesítést gróf Széchenyi Miklós megyéspüspök elhunytáról nem intézett részvétlét a püspökséghez.

Erről jut eszünkbe... Amikor Páve Mihály püspök 1902. június 2-án meghalt, a lapok rendkívüli kiadást adtak. A város díszpolgárát mekillető hódolattal gyászolták. Nagyvárad város hatóságai az elhunyt román főpapot. Ma déli 12 óráig a városi tanács még hivatalosan nem értesült Széchenyi püspök haláláról. Tempora mutantur.

A bíróság elrendelte a vádlott elmebeli állapotának megvizsgálását s a tárgyalást bizonytalan időre elnapolta.

* Új nagyvárad i táblabíró.

A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a király Matei I. Dimitriut, a durostori (Dobrudza) törvényszék elnökét a nagyvárad i ítéltáblához, a Kolozsvárra helyezett Petru D. Radulescu helyére, VI. rangosztályú táblabíróvá november 30-ával kinevezte.

* Egy megvádolt osztrák csendőrtábornok. Bécsből jelentik: A nemzeti tanács mai költségvetési provizórium vitájánál a szocialisták nagy vihar közepette monarchista üzemekkel vádolták a csendőrséget. Echler képviselő Peidlich volt csendőrtábornok ellen nyíltan hangoztatta, hogy a nyugatmagyarországi harcok során a magyarok megvesztegették.

* A várad i vagonfosztogatók. A pályaudvari vagonfosztogatók ügyében a nagyvárad i államrendőrség a legnagyobb eréllyel folytatja a nyomozást. Ennek során eddig hat letartóztatás történt. A kihallgatásokat Zilahy Antal rendőrkapitány végzi. Megállapítást nyert, hogy a jól szervezett banda összesen hat vagonot tört fel, ahonnan temérdek cukrot, diót és lisztet hordtak el. A rendőrség az orgazdák ellen szintén megindította a büntető eljárást.

* Felhívás. A f. május havában hírlapilag és körlevélben közölt belépési felhívásunkkal kapcsolatosan, ismételt tisztelettel kérjük városunk közönségét, hogy az ujonnan alakult „Nagyvárad i Ipartestületi Hitelszövetkezet”-be, üzletrészek jegyzésével, tagul belépni szíveskedjenek. Intézetünk — a különleges ipari képviselő mellett — általános közgazdasági érdekeket szolgál és tagul bármely vagyona felett szabadon

rendelkező helybeli lakost, vagy jogi személyt felvehet. Amennyiben december havában a f. é. jegyzések zárulnak, kérjük azokat hivatalunkban, Str. Gen. Mosoiu (Mezey Mihály-u.) 4. vagy Kelen Béla igazgató urnál haladéktalanul szívesen eszközölni. Együttal kérjük az 50 koronás régi üzletrészek jegyek tekintetében is, melyek mint ilyenek érvényüket veszítik, a külön küldött körlevél értelmében intézkedni. Kiváló tisztelettel a Nagyvárad i Ipartestületi Hitelszövetkezet, mint a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Tagja Igazgatósága.

* A kereskedelmi alkalmazottak estélye. A nagyvárad i kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők szombat este rendezték meg a Csarnok nagyszobájában műsoros estélyüket, amely úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben fényes sikerrel zárult. Az igen ötletesen összeállított műsor összes szereplőit számtalanszor szórították a lámpák elé.

* A Ghimpele — Samarineanu Mihály jónévű román újságíró kollégánk szatirikus élelapija tegnap újból megjelent. Rengeteg várad i aktuális, elmés persziflázsa fűszerezi a tartalmas revüt, amelynek számos kiváló munkatársa van. Minden újságírósnál kapható.

* Az izraelita leányárvaház f. hó 5-én, szerdán délután 4 órakor Strada Horia (Báthori-u.) 8. szám alatti helyiségében Chanuka ünnepélyt rendez, melyre az egyet tagjait tisztelettel meghívja az Elnökség.

* Őszi és téli időnyre angol szövet kő-önlegeségelm megérkeztek. Hackmayer ariszabósága, Kossuth-utca 2.

— Az Apolló-moziban ma hétfőn Bölcs Nálán, Lessing világhírű drámája, 7 felvonásban. Főszereplők Werner Krauss, Muzsnay Bella és Carl de Vogt, az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

* „Ilyenek a férfiak” Dorian Filmszínház. A legújabb Dorian filmszláger pénteki bemutatója a legnagyobb siker jegyében zajlott le. Georg Jacobi a „Névtelen ember” világhírű rendezője ezzel a filmmel újabb bizonyosságot szolgáltatott arról, hogy Európa legkiválóbb filmrendezői közé tartozik. Harry Liedtke a darab főszerepében egyik a legparádésabb alakítását nyújtja. Paul Heidmann és Jacob Tiedtke szintén kitűnőek komikus szerepeikben. A 6 hosszú felvonásból álló, finom pikantériával átszótt Dorian vigjátékszláger, amely Napoleon korában játszódik le, még keddig látható a Dorian Filmszínházban. Az előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

* Halálozás. Özv. Kaka s Mihályné sz. szentmiklósi Kiss Mária f. hó 2-án reggel elhunyt. Temetése 3-án d. u. fél 4 órakor lesz. Az elhunytban Kaka s István ny. posta főpénztárnok édesanyját, ifj. Kaka s István városi adóhivatali főnök nagyanyját gyászolja.

Fischer Aruházában Saspassage Harisnyák, Sokni, keztyűk Clark, Lancz, Oroszlán cernák és minden rövidárú olcsón vásárolhatók.

* Megnyílt a postavám. Az elvámolásokat „Ancora” vámiroda eszközözi. Iroda Str. Alexandri (Teleki-utca) 34.

HIREK

MAI ZÜRICH NYITÁS

BERLIN	50
NEWYORK	573
LONDON	248950
PÁRIS	3091
PRÁGA	1670
BUDAPEST	0030250
BUKAREST	285
BÉCS	00080

Egy várad i főhadnagy hirtelen halála

Tegnap este 9 óra körül telefonon jelentették a rendőrségnek, hogy Merculescu Grigor főhadnagy Uri-utca 56. szám alatti lakásán összeesett és hirtelen meghalt.

A rendőrségről Anca ügyészeti tiszt, dr. Ertler és Szőke rendőrorvosok, a térparancsnokság tisztjei és a csapatkórház főorvosa azonnal megjelentek a helyszínen, de az orvosok és a bizottság tagjai már csak a beállott halált konstatálhatták.

A 34 esztendőes tisztet holnap teljes katonai pompával temetik a csapatkórházból.

Aki nem tudja, hogy levágta a testvére fejét.

— Nem tudom... Nem tudom semmiről... mondja a törvényszék előtt dr. Szöllőssy János kérdéseire Jurg György tizenhétéves parasztleány, aki augusztus 24-én éjszaka a bátyja fejét két fejszeccsal levágta a törzsétől.

— Tíz éves koromban leesett a diófáról, — azóta többé nem tudok magamról — így védekezik a gyilkos kamasz, akinek a védelmére egyedül a testvére jött el Lunkasprimból, a nyomorult faluból, ahol a gyilkosság történt.

— Álmomban tehettem... — nem emlékszem semmire...

Pénzhamisító antiszemita

A jassi rendőrség szenzációs adatai

Bukaresti tudósítónk jelentette már, hogy a jasi rendőrség veszedelmes pénzhamisító bandát tett ártalmatlanná, amely hamis ötszázlejesekkel elárasztotta Moldovát. A rendőri vizsgálat ez ügyben tegnap szenzációs adatokra bukkant.

Az éjszaka folyamán Husiból beszállították a jasi rendőrségre Vasile Popovici gimnáziumi fizikatanárt. Kihallgatták, mert sok jel mutatott arra, hogy Popovici adta a pénzhamisító Murgescunak és társainak a szükséges kliséket. Manciu rendőrprefektus kérdéseire Popovici azt válaszolta, hogy semmi

összeköttetése sem volt Murgescuval, akit különben nem is ismer. Később mégis bevallotta, hogy ismeri Murgescu barátját, Macarescut, aki járt is nála néhányszor Husiban.

A Popovici lakásán megejtett motozás alkalmával a rendőrség 250.000 lejnyi hamis bankót talált. Emellett találtak még leveleket is, amelyekből kiderül, hogy Popovici feltétlenül részese ennek a nagyszabású bűntudatnak.

Ma reggeli újból kihallgatásakor végre Popovici beismerte, hogy Murgescutól kapta a 250.000 lejt, de nem tudta, hogy hamis. A jasi hatóságok Moldova va-

DORIAN FILMSZÍNHÁZ

Kedd, szerda

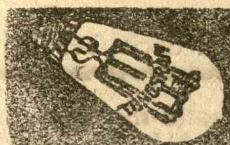
Ilyenek a férfiak

Pikáns történelmi vigjáték 6 felvonásban.

A főszerepben:

Harry Liedtke, Paul Heidemann, Jacob Tiedtke

Dorian vigjátékszláger

TUNGSRAM

A legjobb villanylámpák!
Mindenütt kapható!

lamennyi városában alapos vizsgálatot tartottak és minden kétséget kizáróan megállapították, hogy minden antiszemita röpirat, köztük a *Hétfelű híd* című időszaki lap, amelyet százezer-nyi példányban terjesztettek Moldova valamennyi falvában — a Murgescu-tanyán, egy földalatti helyiségben levő nyomdában készült. A papírt hamis pénzen vették.

A főhatóságok most Erdélybe és Bessarabiába vezették át a nyomozás szálait.

Ezek a felfedezések az egész jasi társadalomra mély benyomást gyakoroltak. A hatóságok vezetői arra a következtetésre jutottak, hogy a hamisítók szervezete csakis antiszemita és fascista elemekből állhat, tehát a hamisítók csakis az antiszemita heccek főkolomposai közt kell keresni. A nyomozások most ebben az irányban folynak és állítólag meglepő eredmények várhatók.

Özpétri népszerű üzletében
Bul. Reg Ferdinand 9
vagy **HERBST FÜLÖP**
óriási brilliánt, arany,
ezüst és óráru lerakata
olc ón olt vásárolhat
Veszek brilliántot, aranyat,
ezüstöt, régi pénzeket

Mimosa Fotograf
Str. Saguna (Kapucinus-u.) 4.
Utlevélhez
és igazolmányokhoz fényképeket leg-
olcsóbban és leggyorsabban készítenek

Gépfűzés
gépzsúr, gouvlerozás, plissero-
zás, szárag és fresz rezerezés, gomb-
á húzás gyorsan és pontosan készül

Vlachuta (Szt János-u.) 29 alatt

Zsemper selyem
nagy mennyiségben
érkezett. 9-50-től lesz
dekánként kiadva

Gancz, Deák Ferenc-u. 1

PARFUMERIE D'OR
BUL. REGELE FERDINAND No. 16.
Finom fésűárak, illatszerek, pipe-
reszappanok, keztűk, harisnyák,
gyermekjátékok, utaz. kosarak
legolcsóbb bevásárlási forrása

ELADÓ HÁZAK
Bémer-tér mellett magánház 4 szobás
fűrdő 550 ezer, Szilágyi Dezső-utcán
1 millió 2 százezer, Uri-utca 6 és 400
ezer, Szaniszló-utcán 600-400-300
ezer, Kossuth-utcán, Szacsavay-utca,
Kispiac-tér mellett szép modern beköl-
tözhető ház 650 ezer; vannak a város
minden utcáján beköltözhető házak 60
ezer leltől 2 millióig szőlők, lakások,
üzletek, butorozott szobák stb. Ha la-
kását, házát, szőlőjét, földjét, butoro-
zott lakását eladni, kiadni, cserélni
akarja, bizalommal forduljon hozzám,
diszkrétan azonnal elintézem, bizomány-
ba bármit elfogadok. Lakásokat huszon-
négy óra alatt közvetítek.

WEISZ GIZI közvetítő irodája
Str. Tipografiei (Nyomda-utca) 4.
Str. Bratianu (Szaniszló-u.) sarkán

APRÓHIRDETÉSEK

✱ LAKÁS ✱

ELADÓ több 1, 2 és 3 szobás
lakások nagyon olcsón. Weisz
Gizi Strada Tipografiei (Nyom-
da-utca) 4. 119

IRODAHELYISÉGNEK alkalmas 2
parkettes szoba Ujvároson a központban
30.000 leiért átadó. Reflektánsok levél-
ben „Havi 4000 lei” jelígre irjanak a
Hegedüs hírlapirodába. 137

BUTOROZOTT szobák vannak. Ügy-
nökségi iroda Strada Episcopul Cioro-
gariu (Uri-utca) 11. 150

✱ ALKALMAZÁS ✱

LAPKIHORDÓ asszonyt ke-
resünk azonnalra. Jelentkezni a
„Nagyvárad” kiadóhivatalában,
Strada Printul Carol (Szilágyi
Dezső-utca) 6.

ROMÁN, magyar levelezésben és
könyvelésben jártas leányt keresünk.
Cím: Hegedüs hírlapirodában. 92

KEZDŐ irodai kisasszony, aki gyors-
és gépirásban gyakorlott azonnal felvé-
tetik. Írásbeli ajánlatok „Kezdő” jelígre
Hegedüs hírlapirodába küldendők. 158

**Agilis, megbízható
üzletszerzők**
előnyös feltételek mellett
keres Bizosító Intézet.
Cím Hegedüs Hírlapirodában

PERFECT románul beszélő leány ki-
szolgálónak ajánlkozik. Cím a Hege-
düs hírlapirodába kér. 91

16 év óta egyfolytában régi biztosító
társaságnál működő titkár önálló admi-
nistrátor állást keres. Megkeresések
„Titkár” jelígre Hegedüs hírlapirodába. 156

PERFECT gyors és gépirónót keres
azonnalra dr Bock ügyvéd Strada Josif
Vulkan (Nagy Sándor-utca) 17. 154

MASAMÓD kisasszonyok, kik bőrká-
lapokat önállóan készítenek felvételnek
Commercia bőrruhagyár, Strada Tran-
seului (Sánc-utca) 11. Hangya raktár-
helyiség. 147

KERESEK azonnali belépésre német
nevelőnőt 2 gyermek mellé, Schlésingen
Strada Coloman Rimanóczy utca 4. 148

INTELLIGENS német kisasszony 1 ki-
sebb v. nagyobb gyermekhez ajánlko-
zik. Cím a Hegedüs hírlapirodába kér.
1g3

KÖNYVELŐ, ki gyorsírást, gépirást
tud, felvétetik. Cím a Hegedüs hírlap-
irodában. 152

✱ ADÁS-VÉTEL ✱

JÁTÉK baba kocsit keresek megvétel-
re. Cím a Hegedüs hírlapirodába ké-
rek. 106

EGY alig használt bőr férfi kabát el-
adó. Str. Horia (Báthory-utca) 16. aj-
tó 10. szám. 21

KABÁT és ÖLTÖNY SZÖVETEKBE
KARÁCSONYI OCÁSIO
nagy árendménnyel

SZÉKELY

posztóáruházban, Strada Avram Jancu
(Kossuth Lajos-utca) 7.

ELADÓ Strada I. C. Bratianu (Sza-
niszló-utca) 12. számú szép háztelek. Ér-
deklődni csak irodámban lehet. Weisz
Gizi Strada Tipografiei (Nyomda-utca) 4. 28

EGY teljesen jókarban levő gyermek-
kocsi eladó. Strada Alexandri (Teleky-
utca) 60.

ELADÓ abroszok, szalvétákkal, se-
lyem batik, kicsi és nagy lámpaernyők,
rózsaszín selyem vatta paplan, ebédli
perzsa kisebb, perzsa és szimrna sző-
nyegek, képek, indiai ezüst sál, fehér
és fekete kócsag, török sál, színes kötött
abrosz, perzsa dvány párna, silskin rö-
vid kabát, egy férfi bunda nutria bélés-
sel és silskin gallérral. Bulewardul Re-
gele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra
Szász. 907

BIZOMÁNYBA elfogadok bármilyen
fehérműt, — porcellánokat, szőnyege-
ket és képeket. Bulewardul Regele Fer-
dinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász.
903

BABAFEJEK, utikosarak megérkeztek
Játékokban óriási választék. Babajavi-
tás, porcellánok művészies javítása
Farkas Áruházban str. Nicoleae Jorga
(Zöldfa-utca) 5. 282

Keresek magánházat
400.000 leig
azonnal elfoglalható 3 szo-
bás modern lakással, köz-
ponthoz közel. Cím a Hege-
düs Hírlapirodában.

ISKOLA szezonra ajánlja dusan felsze-
relt fésű, kefe raktárát, Iskola táskák
legolcsóbb beszerzési forrása. Szabó fé-
sű áruház, Sas passage 42.

PERFEKT szakácsnőt jó bizonyítvány-
nyal december 15-re keres Roxin, Parcul
Bunyitay liget 12. 104

EGY persianer rövid női bunda, férfi
szőrme bunda és egy nagy férfi szőr-
me, béléses autó bunda eladó. Bulewar-
dul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30.
jobbra. Szász. 955

NAGY állomással szemben a repülő-
hid melletti második villaszerű ház nagy
kerttel eladó. 5 szobás lakás május hó-
1-én elfoglalható. 114

MAGÁNHÁZ azonnal beköltözhető
Strada Cimetariului (Temető-utca) 30.
eladó 160000 leiért. 151

PALISANDER könyvszekrény, írószek-
rény, garnitúra, garderozszekrény eladó.
Kepes, Strada Printul Carol (Szilágyi
Dezső-utca) 4. 149

NAGYON szép file csipkék betétek,
motívok, nagy választékban kapható.
Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-
ut) 30. jobbra, Szász. 58

SANITAS (szobagőzfűrdő) teljesen jó,
olcsón eladó. Bulewardul Regele Ferdi-
nand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 59
ELADÓK gyönyörű szép fehér him-
zett stórok és dupla ágýterítők. Bule-
wardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)
30. Szász. 906

ELADÓ 3 méter szürke angol szőveg-
5 méter fekete kockás taft olcsón. Bule-
wardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)
30. jobbra, Szász. 71

✱ KÜLÖNFÉLÉK ✱

IZLETES házikoszt kapható Strada
Cuza Voda (Szacsavay-utca) 36. 62

MA reggel az orthodox vágóban egy
nagy fekete ridikül elveszett. Kértek a
megtaláló a benne levő kulcsokat Klein
Simon céghez Strada Josif Vulcan (Nagy
Sándor-utca) 1. alá eljuttatni. 157

ORTH. kóser husztölést elvállalnak
Strada Axenta Sever (Bem-utca) 9. 159

800 Lei
egyöltönyelkészítése
David és Kohn
uri szabóknál
Strada Alexandri (Teleky-utca) 4.

Magánházak beköltözhető
lakással, elköl-
tőzés miatt olcsón eladók
INGATLAN FORGALMI IRODA
Str. Vlachuta (Szent János-u.) 70.

Megnyit
Kemény és Kulz
bőrkereskedése
és
felőreszkészítése
Calea Vict 54. Templom-tér

Tűzifa
előrendű bakk, cser, tölgy
és gyertyán, bármilyen meny-
nyiségben kapható
termelési árban, házhoz szállítva
Faragó és Major
fatermelő cégnél
Tűzifateleph: Str. Sorompó-utca 5 sz.
TELEFON: 11-36
Központi iroda: Strada Nicolae Zsiga
(Lukács György utca) 4 sz.
TELEFON: 12-93

Sonnenfeld Adolf r.-t. Nagyvárad

Helyben mint vidékre jó megjelenésű és garanciával bíró
urak és hölgyek utazónak felvételre

COMMERCIA keresk. r.-t. bőrruházom osztálya
Városi iroda, Mészáros-u. 6, I. em.